

RAPPORTAGE
OMGEVINGSMANAGEMENT
- oktober 2022 -

Verkenning Windenergie Avelingen

Inhoudsopgave

SAMENVATTING: bevindingen en conclusies maatschappelijke verkenning 3
1. INLEIDING 4
2. DE OMGEVING 5
2.1 Het doel 5
2.2 De aanloop vanaf 2019 5
2.3 Geografisch DNA - Avelingen in Gorinchem 5
2.4 Wisselwerking tussen participatie & onderzoek 6
2.5 'De omgeving' in de volle breedte 6
2.5.1 Inwoners 6
2.5.2 Bedrijven 6
2.5.3 Buurgemeenten 6
2.5.4 Bereik van participatie & communicatie: een overzicht 7
2.5.5 Reflectie op bereik 8
2.6 Context Corona 8
3. RESULTAAT: OPGEHAALDE AANDACHTSPUNTEN OMGEVING 9
3.1 Zorgen en aandachtspunten inwoners 9
3.2 Geluid 9
3.3 Slagschaduw 9
3.4 Horizon 9
3.5 Natuur 10
3.6 Overig 10
3.7 Borging van opgehaalde input 10
3.8 Borging: extra onderzoek cumulatief geluid & laagfrequent geluid 11
3.8.1 Cumulatie van geluid 11
3.8.2 Laagfrequent geluid 11
4. Bedrijven 12
4.1 Zorgen en aandachtspunten bedrijven 12
4.2 Meekoppelkansen voor bedrijven 12
4.2.1 Het lokale bedrijfsleven ondersteunen in de duurzaamheidsopgave 12
4.2.2 Door cable pooling kunnen bedrijven meeliften bij de verzwaring van het elektriciteitsnet 12
4.2.3 De potentie van waterstof op Avelingen 13
4.2.4 Vestigingsklimaat & imago bedrijventerrein 13
5. DE RES-OPGAVE SAMENGEVAT 14
5.1 Verkenning – het waarom 14
5.2 Verkenning – de opdracht 14
5.3 Verkenning – het doel 14
5.4 Verkenning – door wie 14
BIJLAGEN 15

SAMENVATTING: bevindingen en conclusies maatschappelijke verkenning

Team Avelingen heeft ingezet op het vroegtijdig informeren, raadplegen en betrekken van de brede omgeving (inwoners, bedrijven en stakeholders in Gorinchem en buurgemeenten) bij de verkenning van (on)mogelijkheden van windenergie op Avelingen. We hebben de stuurgroep toegezegd een feitelijke verslaglegging hiervan te geven. Wethouder De Boer van Gorinchem is daarnaast bij bijeenkomsten aanwezig geweest om te horen wat er leeft.

Separaat heeft de provincie Zuid-Holland de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) gevraagd onderzoek te doen naar participatie. Avelingen is hier onderdeel van. Dit biedt ook nader inzicht in wat de omgeving vindt van een windpark op Avelingen. Een eerste meting is voorjaar 2022 gedaan. Het onderzoek wordt naar verwachting in november 2022 afgerond.

We hebben een groot deel van de brede omgeving (inwoners, bedrijven en stakeholders) bereikt. Dat is gedaan met onder andere een mailing (8.500 brieven) en een social media campagne (bereik van ruim 20.000). Een relatief kleine groep heeft gereageerd en geparticipeerd. De beperkingen door COVID kunnen hierin meegespeeld hebben.

Toch hebben we veel input van inwoners en bedrijven gekregen. Uit gesprekken en mails hebben we vooral gehoord dat zij bezorgd te zijn over geluid, slagschaduw, natuur en horizonvervuiling. Op basis hiervan hebben we daarom extra onderzoeken laten uitvoeren op het gebied van cumulatie van geluid, laag frequent geluid en visualisaties van opstellingsvarianten.

Doordat we een relatief kleine groep gesproken hebben, kunnen we geen representatief beeld geven van de maatschappelijke haalbaarheid van windmolens op Avelingen. Jongeren namen nauwelijks deel aan de bijeenkomsten. Om hen toch te betrekken hebben we een innovatief instrument swipocratie ingezet. 283 jongeren hebben via een App deelgenomen.

Inzichten vanuit swipocratie en het onderzoek van de RUG bevestigen echter wel dat de zorgen rond windenergie op Avelingen op dit moment ook breder gedragen worden in de samenleving.

Tijdens de verkenning bestond nog geen duidelijkheid over mogelijkheden op het gebied van lokaal eigendom en financiële participatie. Dit betekent dat de lasten wel konden worden besproken (namelijk de effecten), terwijl de lusten nog onbekend waren (delen in de opbrengsten).

Indien de stuurgroep besluit om door te gaan naar de volgende fase, dan is het nader betrekken van de omgeving cruciaal.

1. INLEIDING

Onze aarde warmt op. We maken sterkere dijken vanwege de stijgende zeespiegel. We passen gebouwen aan om ze koeler te krijgen in de zomer. Dat is allemaal nodig, want we krijgen steeds vaker te maken met extreem weer. Dit bedreigt het leven van mensen, dieren en de natuur. En het richt schade aan, met wereldwijde gevolgen. We werken al hard om die snelle verandering af te remmen door minder broeikasgassen uit te stoten. Maar we moeten nog meer doen.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat we de CO_2-uitstoot op nationaal niveau moeten verminderen. Ook in deze regio gaan we daarom energie besparen en zo veel mogelijk duurzame energie opwekken. Onze energierekening is hoger dan ooit, we willen minder afhankelijk zijn van gas uit Rusland én tegelijkertijd klimaatverandering tegengaan. Daarom is de urgentie groot om lokaal duurzame energie op te wekken.

In april 2021 werd de RES 1.0 vastgesteld door gemeenten en provincie. Hierin zijn afspraken gemaakt over hoe we regionaal de energietransitie verder brengen. Conform opdracht van colleges en gemeenteraden van Gorinchem en Molenlanden in deze RES 1.0, hebben we verder gewerkt aan de verkenning in windzoekgebied Avelingen. Dit met het doel om de mogelijkheden van een windpark te verkennen, met de intentie om het windpark te laten realiseren als dat maatschappelijk, technisch en financieel mogelijk en wenselijk is. Een haalbaarheidsstudie op deze drie onderdelen levert beslisinformatie ten behoeve van besluitvorming om al dan niet verder te gaan (go – no go).

Rijkspartijen werken binnen het programma ‘Hernieuwbare Energie op Rijksgrond’ samen om meer duurzame energieopwekking te realiseren. Op verzoek van RES-regio Alblasserwaard heeft het Rijk Avelingen opgenomen als pilot in het programma. Team Avelingen voert hiervoor de verkenning uit. Team Avelingen bestaat uit medewerkers van Rijkswaterstaat (RWS); Rijksvastgoedbedrijf (RVB); Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO); Provincie Zuid-Holland en gemeente Gorinchem.

De technische onderzoeken zijn steeds de aanleiding geweest voor het informeren en betrekken van de omgeving. Medewerkers van de gemeente Gorinchem hebben binnen team Avelingen het omgevingsmanagement op zich genomen, oftewel de gesprekken met inwoners, bedrijven en buren.

2. DE OMGEVING

2.1 Het doel

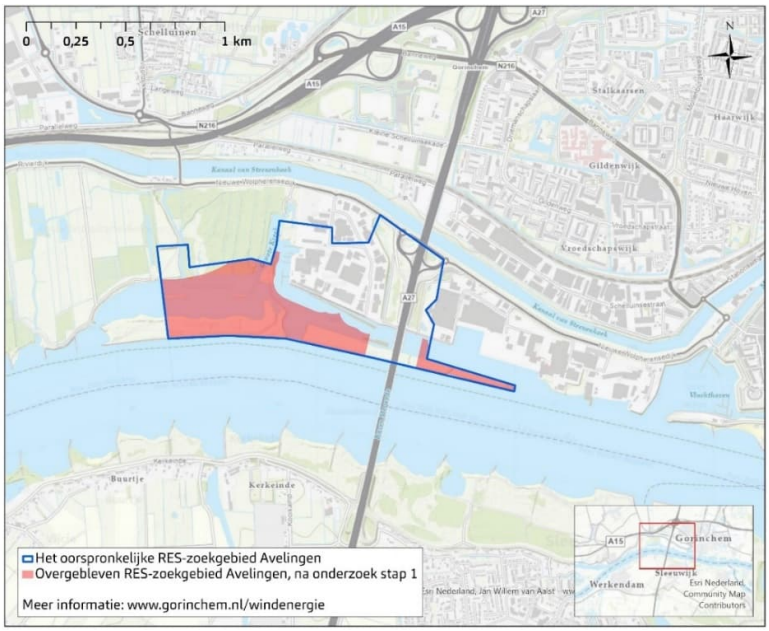
Het doel van ons omgevingsmanagement is geweest om inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties, stakeholders en buren zo transparant en zo vroeg mogelijk te informeren over en betrekken bij de verkenning van (on)mogelijkheden voor windenergie bij Avelingen. Om hun ideeën, zorgen en aandachtspunten op te halen en goed naar hen te luisteren. En om vervolgens de input van de omgeving een plek te geven, te borgen dus, en aan te reiken als beslisinformatie voor de bestuurders.

2.2 De aanloop vanaf 2019

Vanaf 2019 zijn inwoners en bedrijven betrokken bij de zogeheten bouwstenenrapportage en later de concept-RES in de zoektocht naar locaties voor grootschalige opwek van elektriciteit. (Van werkateliers en ontwerpbijeenkomsten, tot ronde tafel gesprekken, interviews met bedrijven, expert- en stakeholderbijeenkomsten, een enquête, webinars, dialoogtafels, et cetera.)
Parallel daaraan liep het initiatief van bedrijven en grondeigenaren bij Avelingen. Zij waren in gesprek met de gemeente over hun een zoektocht naar mogelijke locaties voor windmolens, in het kader van de verduurzaming van hun bedrijfsvoering. Dit alles heeft uiteindelijk geleid tot de twee zoekgebieden voor windenergie. Vastgesteld in de RES 1.0 door beide gemeenteraden (13 april 2021) en de Provincie (16 juni 2021). Verdere verkenning van windzoekgebied A15-Oost is vervallen.

2.3 Geografisch DNA - Avelingen in Gorinchem

Het gebied Avelingen heeft verschillende functies en verschillende gezichten. Het is een bedrijventerrein waar wordt gewerkt (Avelingen-Oost & -West), waar industriële functies en kantoorfuncties naast elkaar bestaan. Het is ook een gebied, aangewezen als onderdeel van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Een gebied waar onder meer verschillende broed- en trekvogels leven, waar water is en groen. En een plek waar wordt gerecreëerd en gewandeld. Het is een gebied gelegen aan de Merwede, een belangrijke vaarweg voor (container)schepen. Door de A27 brug en de watertaxi's verbonden met 'de overkant', de provincie Noord-Brabant. Gelegen naast de vestingstad Gorinchem, die in 2021 werd uitgeroepen als UNESCO werelderfgoed, als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Het is een zichtpunt vanuit plekken in Gorinchem en Hardinxveld, maar ook voor zuiderbuur Altena, waar dijkwoningen uitkijken over de rivier op de natuur en industrie van Avelingen.

Windzoekgebied Avelingen, op gronden van Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer, is gelegen bij een stad met ruim 36.000 inwoners. Bij een industrieterrein met tientallen bedrijven, waarvan een deel energie-intensieve industrie, met een belangrijke regionale economische functie. Maar ook een grote vraag naar elektriciteit én een opgave om te verduurzamen. Een zoekgebied met potentie om opwek en gebruik van energie dichtbij elkaar te brengen én waar ruimte is om aan te sluiten op het elektriciteitsnet.

2.4 Wisselwerking tussen participatie & onderzoek

In de verkenning stond de vraag centraal: is het mogelijk en wenselijk om windenergie te realiseren bij Avelingen? Hierover zijn we het afgelopen jaar in gesprek gegaan met de omgeving. Dit deden we in afstemming op de ruimtelijk-technische onderzoeken die zijn uitgevoerd door onderzoeksbureau Bosch & van Rijn. Mijlpalen en stappen in de onderzoeken vormden steeds de aanleiding om de omgeving te gaan informeren en participatie te organiseren. Gesprekken beperkten zich niet alleen tot deze momenten maar vonden het hele proces door plaats. In een ruime straal rondom zoekgebied Avelingen zijn inwoners, bedrijven, belanghebbenden, natuurorganisaties, stakeholders, buurgemeenten, buur-RES-regio's, ondernemersverenigingen, maatschappelijke organisaties en anderen steeds geïnformeerd over en betrokken bij de verkenning van (on)mogelijkheden windenergie.

2.5 'De omgeving' in de volle breedte

De insteek is geweest om de omgeving in de volle breedte te benaderen (goed nabuurschap) en met iedereen in gesprek te gaan, op alle niveaus (bestuurlijk, ambtelijk, met direct én indirect betrokkenen).

2.5.1 Inwoners

Een belangrijk deel van 'de omgeving' bestaat uit inwoners, zowel in Gorinchem als in buurgemeenten Altena, Hardinxveld-Giessendam, West-Betuwe en Molenlanden. Inwoners informeerden we via verschillende kanalen (de gemeentepagina's (lokale kranten), brieven, website, e-mail, sociale media, webinars, bijeenkomsten, etc.). We nodigden inwoners uit om in gesprek te gaan in online webinars, maar ook op fysieke bijeenkomsten. Gaandeweg het proces merkten we dat we met de gekozen instrumenten en activiteiten een belangrijke doelgroep niet bereikten: de jongeren. We kwamen ze niet tegen in de webinars of op bijeenkomsten. We vonden het belangrijk om ook hun mening te horen, aangezien grootschalige opwek van duurzame energie juist over hun toekomst gaat. Daarom hebben we hen benoemd als aparte doelgroep, met een eigen participatiestrategie, om hen te bereiken op een eigentijdse manier die bij hen past. Dit deden we met een zogeheten Swipocratie campagne (zie bijlage 5 'Infographic Swipocratie campagne jongeren').

2.5.2 Bedrijven

Bedrijven zijn een belangrijke doelgroep binnen het omgevingsmanagement. Zij hebben jaren geleden aan de basis gestaan van het initiatief voor wind op Avelingen. We hebben ons niet alleen gericht op bedrijventerrein Avelingen, maar ook bedrijventerrein Schelluinsestraat en Schelluinen-West betrokken. De zorgen en aandachtspunten van bedrijven, als ook de door hen genoemde potentiële meekoppelkansen, zijn in kaart gebracht. Met bedrijven zijn verschillende gesprekken gevoerd, zowel individueel als in een plenaire (online) sessies. (Zie bijlage 2 'Overzicht gesprekken bedrijven').

2.5.3 Buurgemeenten

Afstemming en samenwerking met de buurgemeenten Altena, Hardinxveld-Giessendam, West-Betuwe en RES-partner Molenlanden was structureel van aard en is constructief verlopen, zowel

ambtelijk als bestuurlijk. Er zijn gedurende het gehele traject meerdere plenaire sessies georganiseerd om hen goed aangehaakt te houden bij de verkenning (zie bijlage 3'Ambtelijke overleggen' en bijlage 4 'Bestuurlijke afstemming'). Ook is er tussendoor veelvuldig contact en afstemming geweest in het kader van beantwoording van vragen, omgevingsmanagement en het organiseren van participatie.

2.5.4 Bereik van participatie & communicatie: een overzicht

Stap 1: ruimte voor wind op basis van wet- en regelgeving?

In stap 1 van de verdiepende onderzoeken is allereerst door Bosch & van Rijn onderzocht wat er wettelijk mogelijk zou zijn binnen het zoekgebied. Er is gekeken naar wet- en regelgeving voor o.a. natuur en ecologie, milieu (geluid en slagschaduw), water(beheer), vaarwegen en externe veiligheid (zoals niet gesprongen explosieven). Over de uitkomsten hebben we de omgeving geïnformeerd en zijn we in gesprek gegaan.

Activiteiten & bereik (januari – mei 2022):

- Brieven: 8.500 brieven naar inwoners Gorinchem en buurgemeenten; en naar alle bedrijven Avelingen
- Social mediacampagne webinar: bereik 22.648 personen.
- Online webinar brede omgeving 16 februari 2022: 198 deelnemers
- Online webinar bedrijven 9 februari 2022: 25 deelnemers
- Kleinschalige bijeenkomsten maart-mei:
  - Direct omwonenden 30 maart 2022: 8 deelnemers
  - Schelluinen Dorpsraad 14 april: 8 deelnemers
  - Sleeuwijk 6 april & 20 april: 40 deelnemers
  - Hardinxveld-Giessendam 9 maart 2022 'Buurt Bestuurt': 9 deelnemers

Stap 2: opstellingsmogelijkheden en effecten windturbines

In stap 2 van de verdiepende onderzoeken is onderzocht hoeveel windturbines er kunnen komen en hoe ze kunnen staan. Aan de hand daarvan zijn effecten op de omgeving in kaart gebracht, zoals slagschaduw en geluid. Ook is onderzocht hoe die effecten kunnen worden beperkt en welke financiële ruimte daarvoor lijkt te zijn. Hierover hebben we de omgeving geïnformeerd en zijn we in gesprek gegaan.

Activiteiten & bereik (juni – september 2022):

- Bijeenkomst direct omwonenden 17 augustus
- Social media campagne Gorinchem én omgeving: bereik 27.000 personen
- Informatiemarkt 25 augustus: ruim 100 deelnemers
- Swipocratie campagne jongeren, bereik 12.720 personen

2.5.5 Reflectie op bereik

Voor wat betreft de maatschappelijke verkenning is de brede omgeving (inwoners, bedrijven en stakeholders) vroegtijdig geïnformeerd en betrokken bij de verkenning naar windenergie bij Avelingen.

We hebben verhoudingsgewijs een grote groep bereikt (relatief groot bereik communicatie), maar een kleine groep gehoord (relatief kleine opkomst in bijeenkomsten). Van deze groep hebben we waardevolle input gekregen voor het onderzoek (zie ook bijlage 1). We hebben zo'n gevarieerd mogelijk scala aan middelen gebruikt om iedereen zo veel als mogelijk hun inbreng te laten hebben. Dat is niet altijd gelukt. Van sommige inwoners, met name voorstanders van windenergie, hebben we gehoord dat ze zich niet vrij voelden om hun mening openlijk te uiten.

2.6 Context Corona

De COVID-19 crisis heeft impact gehad op het proces in deze verkenning. Participatie is online complexer dan offline. Hoewel online participatie tot hogere opkomst kan leiden, is het voeren van gesprekken lastiger en dat is nadelig, zeker als het gaat om de complexe materie rondom windenergie. In februari 2022 (bij stap 1) moest participatie noodgedwongen online plaatsvinden, wat zowel door het team als door deelnemers als een beperkende factor in de interactie werd ervaren. Gelukkig kon het tweede deel van de activiteiten wél fysiek plaatsvinden.

3. RESULTAAT: OPGEHAALDE AANDACHTSPUNTEN OMGEVING

De mogelijke komst van windmolens brengt veel reuring met zich mee. Zorgen en aandachtspunten hebben we duidelijk gehoord uit de omgeving en daar rapporteren we ook over. Voor een uitgebreid overzicht van opgehaalde input uit de omgeving, zie bijlage 1 'Input omgeving'.

3.1 Zorgen en aandachtspunten inwoners

Kort samengevat hebben we van inwoners vooral gehoord dat zij aandacht vragen voor en zich zorgen maken over: (laag frequent) geluid, slagschaduw, horizonvervuiling en natuur.

3.2 Geluid

De grootste zorg van inwoners betreft geluidsoverlast van windturbines. Vaak is laagfrequent geluid genoemd. Vanuit Altena en direct omwonenden bestaan zorgen om de optelsom van geluidsbronnen bij Avelingen, die nu al als zeer hinderlijk wordt ervaren.

Reflectie: Inwoners hebben gevraagd om juist ook onderzoek naar beleving van geluid te doen en niet alleen onderzoek uit te voeren op basis van abstracte normen en wettelijke kaders. Om deze reden is er extra onderzoek gedaan naar cumulatie van geluid, laag frequent geluid en zullen we in een (mogelijke) vervolgfase ook cumulatie met geluid van scheepvaart betrekken in de onderzoeken. Verder is in de omgeving opgehaald dat de impact van het Nevele-arrest (inzake het activiteitenbesluit) de gemoederen bezig houdt, met als gevolg daarvan de 'normen discussie'. We horen dat er soms angst heerst dat het ontbreken van normen leidt tot slechte bescherming tegen (geluids)hinder. Met deze gedachten in het hoofd dringt men aan op uitstel.

3.3 Slagschaduw

Bezorgdheid om slagschaduw is een ander veelgehoord zorg- en aandachtspunt van inwoners.

Reflectie: In de presentatie van stap 2 (o.a. video, informatiemarkt) van het verdiepend onderzoek is inzichtelijk gemaakt dat slagschaduw kan worden beperkt of gereduceerd tot 0 uur door een stilstandvoorziening. Een en ander kan worden opgenomen in een hiervoor vast te stellen gebiedsgericht beleid. Het vertrouwen van inwoners en bedrijven hieromtrent is er vooralsnog niet, omdat men aangeeft dat er elders zoveel verhalen zijn over een onleefbare situatie met windmolens.

3.4 Horizon

Sommige inwoners hebben aangegeven bezwaar te hebben tegen een verstoord beeld van de 'skyline' door de komst van windmolens. Met name horizonsvervuiling bij een oude vestingstad als Gorinchem (aangewezen als UNESCO werelderfgoed, als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie) vindt men bezwaarlijk.

Reflectie: Een zogenaamd Heritage Impact Assessment (HIA) kan onderdeel uitmaken van nader onderzoek dat in een eventueel volgende fase zal plaatsvinden. Een HIA wordt uitgevoerd om het effect van voorgenomen ingrepen op erfgoedwaarden te bepalen.

3.5 Natuur

Er zijn inwoners die bezwaar hebben tegen de locatie in en nabij natuurgebied Avelingen, vanwege de impact op de natuur. De aanwezigheid van onder meer broed- en trekvogels is daarbij een aandachtspunt.

Reflectie: Met inwoners is besproken dat verder onderzoek moet uitwijzen hoe groot die impact is en, of en hoe maatregelen de impact kunnen beperken (zoals vogeldetectie of een zwarte wiek, of minder windturbines). Impact op natuur dient te worden gecompenseerd, hetgeen wordt uitgewerkt in een al dan niet de door de Provincie af te geven vergunning hieromtrent. Er zal nader onderzoek nodig zijn, waaruit moet blijken of er voldoende mitigerende maatregelen genomen kunnen worden en of deze locatie voor natuur acceptabel is. Uit de haalbaarheidsstudie in deze fase van de onderzoeken, is voor wat betreft natuur geen conclusie te trekken of een windpark op deze locatie wel of niet haalbaar is.

3.6 Overig

Het belevingsaspect is een duidelijk gehoord aandachtspunt vanuit de omgeving: 'we kunnen het wel hebben over (onderzoeks)feiten, cijfers en beleving, maar we kunnen niet van te voren even ervaren hoe het is als zo'n windpark er staat'. Bosch & Van Rijn heeft daarom extra visulisaties gemaakt. In een eventuele vervolgfase is het aan te bevelen om meer aandacht te hebben voor beleving en dit te verankeren in het beleid dat het bevoegd gezag hiervoor zal gaan opstellen.

We hebben vaker vragen gekregen over 'hoe kan de omgeving meeprofiteren?'. 'Kan ik korting krijgen op mijn energierekening? Kan ik (financieel) deelnemen?'. Vanwege de fase in het proces en het nog ontbreken van duidelijkheid op het gebied van financiële participatie, konden we hier geen concrete antwoorden op geven noch konden we hier aan oplossingsrichtingen gaan werken.

Een veelgehoorde reactie uit de omgeving is het gevoel of de gedachte dat 'de plannen toch al vaststaan'. Men geeft aan een verminderd vertrouwen in de overheid te hebben.

Mensen ervaren momenteel veel onzekerheid, angst en crises: coronacrisis, zorgen om gezondheid, energiecrisis, oorlog, energiearmoede etc. Er is angst voor overlast op basis van verhalen uit de media over omwonenden van andere windparken (zoals Spui). Zorgen om de mogelijke plannen voor windenergie komen daar nog bij: zorgen om het leefklimaat van de lokale omgeving.

3.7 Borging van opgehaalde input

De opgehaalde input uit de omgeving is continu geborgd:

- Veel vragen die bij stap 1 van de onderzoeken werden gesteld (bv. over effecten) werden geborgd in het tweede deel van het onderzoek (stap 2) (onderzoeksrapporten B&vR).
- Er zijn extra informatieavonden georganiseerd om vragen van omwonenden en stakeholders te beantwoorden.
- Vragen uit de omgeving zijn verzameld en verwerkt in een zeer uitgebreide Q&A's op de website, zodat gelijkwaardige informatievoorziening voor iedereen geborgd en toegankelijk is.
- Er is extra onderzoek gedaan naar cumulatief geluid & laagfrequent geluid (zie volgende paragraaf).
- Dan zijn er nog vragen die open blijven staan en pas in een volgende fase (bv. in een MER onderzoek) worden beantwoord.

3.8 Borging: extra onderzoek cumulatief geluid & laagfrequent geluid

Het meest gehoorde aandachtspunt dat we hebben opgehaald bij inwoners is de zorg rondom geluid van windturbines. Daarom heeft onderzoeksbureau Bosch & van Rijn extra onderzoek gedaan naar deze twee aspecten van geluid. Dit heeft ervoor gezorgd dat er al in de verkennende fase meer inzicht geboden kon worden in deze specifieke effecten van geluid.

3.8.1 Cumulatie van geluid

Het optellen van de impact van verschillende geluidsbronnen (ook wel cumulatie genoemd), wordt normaal pas uitgevoerd in een latere fase, in de m.e.r.-onderzoeken (milieueffectrapportage). Omdat er door de omgeving expliciet om is gevraagd, is cumulatie van geluid opgenomen als apart onderdeel in stap 2 van de onderzoeken. In de video, tijdens de informatiemarkt en op de website zijn de uitkomsten van dit extra onderzoek gedeeld met de omgeving, en is inzicht gegeven in wat de totale (opgetelde) geluidseffecten zijn. Er is een cumulatieberekening uitgevoerd op basis van verschillende geluidsbronnen in de omgeving, zoals wegverkeer en industrie. Hier zijn de geluidseffecten bij opgeteld van een mogelijk windpark (zie technische eindrapportage ‘Akoestisch onderzoek t.b.v. ruimtelijke verkenning’ van Bosch & van Rijn). In een eventuele vervolg fase van het onderzoek wordt op aangeven van inwoners nader onderzoek gedaan naar de invloed van de scheepvaart in deze berekeningen.

3.8.2 Laagfrequent geluid

Op aangeven van inwoners is extra onderzoek uitgevoerd naar laagfrequent geluid (bromtonen) in de huidige verkenning. Daarbij is op onderdelen aansluiting gezocht bij de zogenaamde Deense norm. Het onderzoeksbureau heeft een voorbeeldberekening uitgevoerd voor het aandeel laagfrequent geluid in geluid van windturbines. De berekende waarden zijn vervolgens op enkele maatgevende punten getoetst aan de Deense norm. Deze Deense norm bevat een geluidnorm voor binnenshuis voor laagfrequent geluid (zie technische eindrapportage ‘Akoestisch onderzoek t.b.v. ruimtelijke verkenning’ van Bosch & van Rijn). Deze uitkomsten zijn gedeeld met de omgeving.

4. Bedrijven

In februari 2022 heeft een webinar plaatsgevonden voor bedrijven om hen te informeren over de lopende onderzoeken en om hun ideeën, zorgen en aandachtspunten op te halen. Vervolgens hebben individuele gesprekken plaatsgevonden met een groot aantal bedrijven om hun zorgen en wensen nog beter inzichtelijk te krijgen. Bedrijven zijn vervolgens ook uitgenodigd voor de informatiemarkt, waarin de tussentijdse resultaten van de onderzoeken zijn gedeeld en besproken.

In algemene zin concluderen we dat op het bedrijventerrein Avelingen een kleine kern van bedrijven negatief is over de komst van windturbines. Deze bedrijven laten zich duidelijk horen. Een andere groep van bedrijven staat er genuanceerder in: vergroening van het bedrijventerrein wordt op prijs gesteld en als dat kan met lokaal opgewekte energie, dan wil men hier graag naar kijken. Een aantal bedrijven is positief over de mogelijke komst van windturbines in combinatie met potentiële meekoppelkansen.

4.1 Zorgen en aandachtspunten bedrijven

De belangrijkste zorgen van bedrijven gaan over slagschaduw op het bedrijventerrein, externe veiligheid, geluid (waaronder geluidshinder voor beroepsmatig verblijf op het bedrijventerrein van werknemers en overnachtende schippers) en de inperking van de expansie mogelijkheden. Bedrijven maken zich zorgen over inbreuk op de veiligheids- en geluidscontouren, over impact van slagschaduw en het vestigingsklimaat op het terrein. In een volgende fase kan per bedrijf in meer detail worden onderzocht wat de impact is. Vervolgens kunnen daarvoor beleidsregels worden opgesteld en maatwerkoplossingen worden ontworpen om impact te beperken.

4.2 Meekoppelkansen voor bedrijven

Naast de opgehaalde zorgen is er bij bedrijven ook een aantal meekoppelkansen opgehaald, die in een vervolgfase nader uitgewerkt kunnen worden.

4.2.1 Het lokale bedrijfsleven ondersteunen in de duurzaamheidsopgave

Het bedrijventerrein Avelingen, en de daarop gevestigde bedrijven, staan de komende periode voor een intensieve vergroeningsopgave. Grootschalige opwek van duurzame energie op of rond het bedrijventerrein kan hierbij van grote toegevoegde waarde zijn. Zo is ook het initieel door bedrijven ingediende idee om windenergie bij Avelingen te onderzoeken. Er zijn bedrijven die hebben aangegeven dat ze gebruik willen maken van de opgewekte (groene) stroom. Het energiegebruik van de bedrijven op Avelingen is zodanig dat alle opgewekte stroom gebruikt kan worden door de bedrijven.

4.2.2 Door cable pooling kunnen bedrijven meeliften bij de verzwaring van het elektriciteitsnet

Gedeelde realisatie en gedeeld gebruik van een nieuw aan te leggen zwaardere elektriciteitskabel naar verdeelstation Arkel, kan bedrijven een aanzienlijk voordeel bieden. Dit wordt ook wel ‘cable pooling’ genoemd. Bedrijven hebben aangegeven dat er op bedrijventerrein Avelingen dringend behoefte is aan een betere aansluiting op en verzwaring van het elektriciteitsnet en dat de combinatie met een windpark een oplossing kan zijn. Het industrieterrein loopt namelijk tegen de grenzen aan van de beschikbare netcapaciteit. Zeker in het licht van de verplichte verduurzaming die nog verder moet worden doorgevoerd. Het bestaande elektriciteitsnet is niet in staat om nog veel meer te transporteren. Dat geldt zowel voor afname als voor teruglevering aan het net, bv. vanuit eigen opwek van duurzame energie. Dit remt op termijn de mogelijkheden voor bedrijven om te groeien en te vergroenen.

Cable pooling biedt in potentie de mogelijkheid om een groot deel van de lokaal opgewekte stroom ten goede te laten komen aan lokale bedrijven. Ook op het bedrijventerrein in Schelluinen zijn er bedrijven die een voordeel zien in de groene stroom van windturbines en graag zouden zien dat ze kunnen worden aangesloten.

Tot slot levert het delen van aanlegkosten van een zwaardere kabel tussen lokale bedrijven en een te realiseren windenergie project, een belangrijke besparing op de maatschappelijke kosten op.

4.2.3 De potentie van waterstof op Avelingen

Het industrieterrein Avelingen ligt centraal en aan een knooppunt van weg- en waterwegen. In gesprekken met bedrijven is door hen aangegeven dat Gorinchem een ideale plek is voor een waterstoftankstation voor schepen en zwaar transport. Bovendien loopt langs Gorinchem een belangrijk transportnet van aardgas. Eén van de vier gastransportleidingen wordt rond 2027 volledig ingezet voor transport van waterstof naar het achterland in Europa.

Momenteel is er op Avelingen een waterstof tankstation in ontwikkeling. In aanvulling daarop kan met behulp van lokaal opgewekte stroom een electrolyzer worden gerealiseerd voor waterstof-productie. Eén of meerdere windturbines zouden kunnen worden ingezet als ‘waterstofmolen’. Waterstof kan worden omgezet in duurzaam gas en kan zo andere sectoren helpen te verduurzamen die (nog) niet kunnen werken met elektriciteit, maar wel met gas. Duurzaam gas kan bijvoorbeeld worden geleverd aan schepen in de haven van Gorinchem of aan de industrie als vervanging voor aardgas.

Omzetting van elektriciteit naar waterstof levert restwarmte op die gebruikt kan worden voor het warmtenet. Bovendien kan het warmtenet in de Gildewijk ook profiteren van duurzaam lokaal opgewekte elektriciteit.

4.2.4 Vestigingsklimaat & imago bedrijventerrein

Enerzijds geven sommige bedrijven aan dat met de komst van windturbines hinder op het industrieterrein groter wordt en daardoor mogelijk negatieve impact op het vestigingsklimaat ontstaat. Anderzijds kan de komst van windturbines juist een aantrekkende kracht hebben op innovatie van bestaande bedrijven en op het aantrekken van nieuwe bedrijven. Daarnaast kan het bijdragen aan een groen imago van het bedrijventerrein en de daar gevestigde bedrijven.

5. DE RES-OPGAVE SAMENGEVAT

5.1 Verkenning – het waarom

De aarde warmt op en het klimaat verandert. Dat vraagt om actie. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat we de CO2-uitstoot moeten verminderen. In onze regio gaan we energie besparen en zo veel mogelijk duurzame energie opwekken. We verkennen of windenergie in Gorinchem mogelijk is. Dit doen we in zoekgebied Avelingen. Dit gebied ligt buiten het Groene Hart, langs infrastructuur, dicht bij energie-intensieve bedrijven en op een plek waar het elektriciteitsnet het aan kan.

5.2 Verkenning – de opdracht

We werken aan de verkenning van het RES-zoekgebied, conform opdracht van colleges en raden Gorinchem en Molenlanden (vastgestelde RES 1.0 Alblasserwaard). Er worden geen onomkeerbare stappen in het proces gezet. In de verkenning hebben we oog voor de politieke en maatschappelijke discussie. Communicatie en participatie zijn onderdeel van het lopende proces, waarbij we hebben afgesproken om input van de omgeving een plek te geven.

5.3 Verkenning – het doel

We verkennen of het technisch, maatschappelijk en financieel mogelijk en wenselijk is om een windpark te realiseren bij Avelingen. Een haalbaarheidsstudie op deze drie onderdelen levert beslisinformatie ten behoeve van besluitvorming om al dan niet verder te gaan (go – no go).

5.4 Verkenning – door wie

Rijkspartijen werken binnen het programma ‘Hernieuwbare Energie op Rijksgrond’ samen om meer duurzame energieopwekking te realiseren. Op verzoek van RES-regio Alblasserwaard heeft het Rijk Avelingen opgenomen als pilot in het programma. Team Avelingen voert hiervoor de verkenning uit. Team Avelingen bestaat uit medewerkers van Rijkswaterstaat (RWS); Rijksvastgoedbedrijf (RVB); Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO); Provincie Zuid-Holland en gemeente Gorinchem.

BIJLAGEN

Zaken die we hebben gehoord uit de omgeving hebben we willen borgen door deze meer in detail op te nemen in een overzichtstabel (bijlage 1) en een overzicht van gesprekken (bijlage 2, 3 & 4). Tijdens de verkenning is een aantal vragen en aandachtspunten geborgd met extra onderzoek. Er zijn ook nog openstaande vragen / aandachtspunten die pas in vervolgonderzoek beantwoord kunnen worden.

1) Input omgeving
2) Overzicht gesprekken bedrijven
3) Ambtelijke overleggen
4) Bestuurlijke afstemming
5) Infographic Swipocratie campagne jongeren

BIJLAGEN

R A P P O R T A G E
O M G E V I N G S M A N A G E M E N T
- oktober 2022 -

Inhoudsopgave Bijlagen

BIJLAGE 1 18
BIJLAGE 2 25
BIJLAGE 3 26
BIJLAGE 4 27
BIJLAGE 5 28

BIJLAGE 1

Draagvlak
- Er is behoefte aan het definiëren van draagvlak: wat is het en hoe bepaal je of het er is? - Er is behoefte aan het definiëren van participatie en aan inzicht in hoe het meeweegt in besluitvorming. - Er is behoefte aan het reeds vaststellen van een 'resultaat' rondom draagvlak, het trekken van conclusies: er is wel / geen draagvlak. - Een aantal geeft aan 'tegen' te zijn, een kleiner aantal geeft aan 'voor' de verkenning te zijn (16/2). Sommigen geven expliciet aan de onderzoeken eerst af te wachten alvorens een mening te vormen. De meeste deelnemers tijdens de sessie (16/02) luisteren in stilte en nemen (nog) niet deel aan het gesprek. Van de kleine 8500 brieven die zijn verstuurd in januari 2022, hebben een kleine 40 mensen reacties naar ons gemaild met vragen of opmerkingen.
Zorgen om hinder (geluid/slagschaduw), gezondheid en milieunormen
- Zorgen om geluidsoverlast in brede zin voeren de boventoon; o Inwoners in Sleeuwijk & direct omwonenden Nieuwe Wolpherensedijk & Parallelweg zijn bezorgd om de opstapeling van geluidshinder van verschillende bronnen (snelweg inclusief brug, rivier / kanaal (schepen), industrie bij Avelingen West). Aandachtspunt: neem cumulatie van geluidsbronnen mee in onderzoek. Ook in Schelluinen vragen mensen naar inzicht in de cumulatieve geluidseffecten als er een windmolenpark zou worden geplaatst. o Inwoners in Sleeuwijk zijn bezorgd om het water (de Merwede) dat een versterkend effect zou kunnen hebben op geluid ('water draagt ver'): neem dit perspectief mee in onderzoek. o Graag meer aandacht voor beleving van geluid (benoemd door inwoners uit Sleeuwijk).

- Zorgen om specifiek laagfrequent geluid (Lfg);
    - Zorg dat overlast van Lfg moeilijk is op te lossen en de zorg bestaat dat dit onvoldoende wordt meegenomen in verkenning.
    - Men verwijst naar windparken elders waar hinder zou worden ondervonden van Lfg.

- In mindere mate ook zorg om slagschaduw; men vreest dat woningen ongunstig gelegen zijn t.o.v. het zoekgebied.

- Zorgen om trillingen in de bodem.

- Zorgen om horizonsvervuiling (specifiek vanuit Sleeuwijk, maar ook mensen woonachtig aan de Nieuwe Wolpherensedijk & Parallelweg in Gorinchem) .
    - Gevoel van 'inklemming' is een zorg vanuit Hardinxveld-Giessendam vanwege windparken aan meerdere zijden van deze kern.

- Algemeen t.a.v. hinder leeft de vraag: wat is straks de impact op mijn woonplek?
    - Schelluinen maakt zich zorgen om opstapeling van hinder van meerdere grote projecten, zoals Betuwe lijn, verbreding A15, A27, rioolwaterzuivering en windmolens.

- Zorgen om gezondheid en hoe wordt hier door gemeente Gorinchem mee omgegaan?
    - Hoe zit het met het risico dat men wellicht loopt op gezondheidsklachten? Stelling wordt ingebracht: gezondheid gaat boven energietransitie.

- Hoe gaat gemeente Gorinchem om met milieunormen?
    - Zijn de 'nieuwe (landelijke) normen' al bekend rond het moment dat besluitvorming rondom go/no-go plaatsvindt?
    - Men vraagt zich af of het vaststellen van lokale normen een transparant en open proces wordt.
    - Waarom wordt er niet gewacht op de nieuwe windturbinebepalingen die in 2023 van kracht worden? Of kunt u hierop anticiperen?

o In februari (2022) is de motie Leijten & Erkens in de Tweede Kamer aangenomen waarin wordt geopteerd om tijdelijk de Deense afstandsnorm te hanteren (4 * tip hoogte), en de Deense geluidsnorm en een LFGnorm. Kunt u hierop anticiperen? I.h.k.v. zorgvuldigheidsbeginsel en voortschrijdend inzicht: de motie Leijten & Erkens zeker stellen. Kunt u hierop anticiperen? o Vragen over hoe verschillende normen op verschillende schaalniveaus (Europees, nationaal, WHO etc.) zich tot elkaar verhouden.
Natuur
- Zorgen om impact op het natuurgebied; o Een natuurgebied is geen geschikte locatie voor windenergie. o Moeten er wegen dwars door natuurgebied worden aangelegd om windmolens bereikbaar te maken? o Hoe wordt er gecompenseerd? - Hoe zit het met ecologische haalbaarheid? o En specifiek: hoe zit het met impact van geluid en trillingen op dieren (reeën) en vogels? - Zorgen om impact op (beschermde) (trek)vogels: wordt SOVON onderzoek meegenomen t.a.v. impact op vogels? Komt er een vogeldetectiesysteem? - Concrete vraag om ook de natuurgebieden aan de overkant (uiterwaarden) mee te nemen in het onderzoek.
Ideeën voor alternatieven
- Waarom geen ander type turbine, zoals: o Suggestie voor waterturbines in de pijlers van de Merwedebrug als alternatief o Suggestie voor turbines met verticale as, ca. 20 tot 30 m hoog (want dan beperkte slagschaduw en geen probleem met vogels)
Zorgen & wensen m.b.t. proces

- Procesparticipatie
    - Gevoel dat het een eenzijdig geluid is vanuit het projectteam: waarom geen tegenstanders uitnodigen aan tafel?
    - Het gevoel dat er niet echt ‘geluisterd’ wordt naar de omgeving en dat men wordt overtuigd (tijdens online bijeenkomst 16/2)
    - Wens: ik zou best eens meer willen weten van voorbeelden waar mensen turbines in de buurt hebben gekregen, die er geen last van hebben.
    - Onvrede over het gebrek aan de mogelijkheid tot interactie tijdens online bijenkomst (16/2)
    - Hoe worden andere overheden meegenomen in het proces? (zoals gemeente Altena, provincie Noord-Brabant)
    - Hoe kunnen we officieel bezwaar indienen?
    - Ga door met verkennen en betrek inwoners hierbij. Specifiek vanuit Schelluinen: graag mogelijkheid om fysiek bij elkaar te komen.
    - Aandacht voor eerlijke lusten en lasten verdeling. Er heerst nu soms het gevoel dat bedrijven de lusten krijgen en inwoners de lasten.
    - Meer aandacht voor ‘het doel’ van de windturbines. Dat kan helpen in het draagvlak.
    - Er wordt specifiek gevraagd om meer aandacht voor (geluids)beleving van een windpark (niet alleen praten over cijfers, feiten en normen).
    - Helderheid over go/no-go moment in september/oktober: wat omhelst dit precies?
    - Suggestie: rol voor dorpsraad Schelluinen in participatie: men wordt graag betrokken.
    - Zorg om planning participatie stap 2: wie kijkt er in de zomer naar website, vlak voor de beslissing (go/no-go)?
    - Kunt u in de communicatie zo concreet mogelijk maken wat de verwachte impact is? Bijvoorbeeld: inwoners van Sleeuwijk krijgen er (….) geluid bij?
    - Gaat u na een eventuele ‘go’ ook nog door met participatie en het meten van maatschappelijk draagvlak? Pas in een volgende fase weten we echt concreet waar het om gaat (van welk scenario wordt uitgegaan voor plaatsing van windturbines en bijbehorende (geluids-)impact).

- Financiële participatie
    - Bestaat de mogelijkheid om financieel deel te nemen?
    - Hoe kunnen inwoners meeprofiteren?
    - Krijgen inwoners korting op hun energierekening?

- Politiek
    - Er is toch een nieuwe raad? Waarom beslissen ze niet nu? Waarom gaat u toch door met verkennen? (april 2022)
    - In hoeverre spelen de gemeentelijke verkiezingen een rol bij de verdere besluitvorming van dit project?

Onderzoek RUG

- Tijdens de online bijeenkomsten en via de mail kwamen enkele vragen binnen over het draagvlakonderzoek van de RUG:
    - Gaat dit alleen over draagvlak?
    - Worden hier ook alternatieven in meegenomen?
    - Is gemeente Gorinchem zelf opdrachtgever?

Overig

- Perceptie van nut / relevantie windenergie:
- Onder sommigen heerst het beeld dat wind- en zonne-energie überhaupt niet toereikend zijn: ‘druppel op een gloeiende plaat’
- Het idee dat er veel turbines nodig zijn om iets op te brengen, wat niet opweegt tegen de nadelige effecten die een windpark oplevert

- RES bod
- is er hoger geboden dan nodig voor de doelstelling van 49% CO_2-reductie in 2030? Men heeft ergens gelezen dat het RES bod drie maal hoger is dan noodzakelijk om de doelstellingen te realiseren.

- o Wat zijn uw bestuurlijke (on)mogelijkheden om het huidige RES-bod terug te geven aan Provincie en Rijk?

- Een industriegebied is een goede locatie voor het plaatsen van windturbines

- Waarom plaatst u de windturbines op de erfgrens bij gemeente Altena, die hier zelf niet voor kiest?

- Zorgen om externe veiligheid (wat als een wiek afbreekt? Over de Merwede vindt regelmatig transport plaats van gevaarlijke stoffen)

- Is, en zo ja hoe, is er rekening gehouden met het door defensie geclaimde (laag)vlieggebied rond Avelingen?

- Avelingen is een recreatiegebied, m.a.w.: kunnen mensen hier zonder hinder blijven recreëren?

- Staat het plaatsen van windmolens bij Avelingen toekomstige woningbouw op het industrieterrein aan de Schelluinsestraat niet in de weg? Of uitbreidingsmogelijkheden in Hardinxveld?

- Hoe wordt omgegaan met de waardevermindering van een woonhuis, mocht de plaatsing van deze windturbines door gaan?

- Hoe worden windturbines gerecycled na gebruik?

- Hoe wordt alle energie naar het elektriciteitsnet gebracht? Netcongestie is een bekend probleem.

- Zijn er mogelijkheden voor waterstofproductie? (Hardinxveld).

- In vervolgonderzoek, bv. in kader van een MER: graag meenemen ‘scheepsvaart’ i.h.k.v. cumulatief geluidsonderzoek (n.a.v. informatiemarkt)

Bedrijven (zorgen & koppelkansen)

- Zorgen:
    - Geluidshinder voor beroepsmatig verblijf op bedrijventerrein (werknemers, overnachtende schippers), maar ook hinder van slagschaduw.
    - Mogelijk slechte bereikbaarheid voor bedrijventerrein als meerdere projecten in de uitvoering samenkomen. Er is maar één toegangsweg, bereikbaarheid is nu al een probleem. Heeft negatieve gevolgen voor mijn aantrekkelijkheid als werkgever.
    - Maken windturbines inbreuk op de geluidszonering van het industrieterrein Avelingen?
    - Wat betekent eventuele plaatsing van windturbines voor uitbreidingsmogelijkheden op het bedrijventerrein?
    - Bedrijven hebben een loswal. De molens kunnen in de nabijheid van de loswal komen te staan. Te denken valt aan afwaaiend ijs of een afbrekend turbine blad. Hoe is die verantwoordelijkheid geregeld en hoe wordt men gevrijwaard?
    - Overnachting schepen bij losplaats
- Koppelkansen:
    - Potentie voor koppeling met productie waterstof en elektriciteit, opslag en distributie van waterstof, snellaadpunten (transportbedrijven)
    - Verzwaring elektriciteitsnet waarbij bedrijven mee kunnen liften met hun benodigde verzwaring (o.a. door cable pooling)

BIJLAGE 2

Bedrijven

In februari 2022 heeft een webinar plaatsgevonden voor bedrijven om hen te informeren over de lopende onderzoeken en hun ideeën, zorgen en aandachtspunten op te halen. Vervolgens hebben individuele gesprekken plaatsgevonden met een groot aantal bedrijven om hun zorgen en wensen nog beter inzichtelijk te krijgen. Bedrijven zijn vervolgens ook uitgenodigd voor de informatiemarkt, waarin tussentijdse resultaten van de onderzoeken zijn gedeeld en besproken.

In algemene zin concluderen we dat op het bedrijventerrein Avelingen een kleine kern van bedrijven negatief is over de komst van windturbines. Deze kern laat zich duidelijk horen. Een andere groep van bedrijven staat er genuanceerd in: vergroening van het bedrijventerrein wordt op prijs gesteld en als dat kan met lokaal opgewekte energie, dan wil men hier graag naar kijken. Een aantal bedrijven is positief over de potentiële meekoppelkansen.

Zorgen en aandachtspunten

De belangrijkste zorgen van bedrijven gaan over slagschaduw op het bedrijventerrein, externe veiligheid en geluid (waaronder geluidshinder voor beroepsmatig verblijf op het bedrijventerrein (werknemers, overnachtende schippers)). Bedrijven maken zich zorgen over inbreuk op de veiligheids- en geluidscontouren, over impact van slagschaduw en het vestigingsklimaat op het terrein. In een volgende fase kan per bedrijf in meer detail worden onderzocht wat de impact is. Vervolgens kunnen daarvoor regels worden opgesteld en maatwerkoplossingen worden ontworpen om impact te beperken.

BIJLAGE 3

Overzicht ambtelijke overleggen met buurgemeenten & direct betrokken stakeholders

Gedurende de verkenning is er periodiek ambtelijk overleg gevoerd met buurgemeenten en direct betrokken stakeholders. Centraal stond het bespreken van voortgang van de verkenning en het betrekken van de omgeving daarbij. Voor het proces was het waardevol om de verbinding te houden met de buren en hen te laten meedenken over het betrekken van de omgeving (gedachten uitwisselen over participatie en communicatie).

Betrokkenen

Ambtelijke vertegenwoordiging van buurgemeenten (Altena, Hardinxveld-Giessendam & West-Betuwe) was steeds aanwezig: zowel een inhoudelijk (beleids)adviseur als communicatie adviseur. Daarnaast waren RES-partner Molenlanden en de omgevingsdienst (OZHZ) actief betrokken in de overleggen. Het waterschap, Staatsbosbeheer en Poort 6 waren agendalid.

Overleggen

- 17 november 2021
  Geïnformeerd over de verkenning in brede zin. Relevante ontwikkelingen in de omgeving besproken. Ideeën over het betrekken van de omgeving gedeeld en gevraagd om input en feedback van de betrokken deelnemers in het overleg.

- 24 februari 2022
  Voortgang van de verkenning: uitkomsten van stap 1 van de verdiepende onderzoeken toegelicht en terugkoppeling gegeven over de eerste (online) participatiesessies met de omgeving. Rondje langs de velden. Aandachtspunten voor het vervolg en planning vervolggesprekken met de omgeving besproken.

- 13 juni 2022
  Voortgang van de verkenning: eerste uitkomsten stap 2 lopende onderzoeken besproken. Planning & opzet participatie en communicatie i.hk.v. stap 2 besproken. Feedback en aandachtspunten opgehaald. Rondje langs de velden m.b.t. wat er speelt in de omgeving.

BIJLAGE 4

Bestuurlijke afstemming

Buurgemeenten

Vanaf de start (2018) van wat uiteindelijk is geworden de verkenning naar (on)mogelijkheden voor windenergie bij Avelingen zijn bestuurders van de omliggende plaatsen op wethouder niveau met regelmaat bijgepraat aangaande de ontwikkelingen rond windzoekgebied Avelingen.

Meerdere gesprekken in de tijd, zijn er gevoerd met de buurgemeenten Molenlanden, Hardinxveld-Giessendam, Drechtsteden, Altena en West Betuwe.

In de gesprekken met de bestuurders zijn de ontwikkelingen gedeeld, is het proces geschetst en aandachtspunten benoemd.

Ook nu er in Gorinchem een nieuw college is aangetreden worden nadrukkelijk bij de kennismaking met de omliggende gemeenten, gesprekken gevoerd met (deels) nieuwe wethouders rond het thema windzoekgebied Avelingen.

De aandachtspunten zijn vervolgens op ambtelijk niveau verder uitgewerkt.

Om bestuurders en gemeenteraden van omliggende gemeenten telkens goed mee te nemen is de informatie die beschikbaar kwam voor de gemeenteraad in Gorinchem (via bijvoorbeeld een raadsinformatiebrief) actief gedeeld met de omliggende gemeenten.

Regionaal energiestrategie (RES)

Naast gesprekken met buurgemeenten worden ook op het niveau van de Regionale Energiestrategie (RES) bestuurders meegenomen in de ontwikkelingen rond het windzoekgebied Avelingen.

Hierin zijn bestuurders betrokken vanuit: Provincie Zuid-Holland, Waterschap Rivierenland, ondernemersvereniging IKG, woningcorporatie Poort6, woningcorporatie Lek en Waard wonen, Netbeheerder Stedin, warmtebedrijf HVC, Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Energiecoöperatie De Knotwilg, Energiecoöperatie Molenlanden en NPRES.

BIJLAGE 5

Windmolens bij Avelingen?
Doelen campagne
Betrekken van jongeren
Bewustwording creëren m.b.t. de verkenning
Mening peilen van jongeren over de mogelijke komst van windmolens bij Avelingen
Bewustwording verkenning
80% van de respondenten tot 35 jaar geeft aan af te weten van de verkenning naar windenergie bij Avelingen.
Bereik
12.720
(~95% van de omwonenden tot 35 jaar op Facebook en Instagram)
Aantal klikken
867
Aantal swipers
284
Nationaal Programma RES
Gemeente Gorinchem
73%
13%
43%
13%
4%
20%
12%
7%
2%
25%
37%
36%
Komt weleens in natuurgebied Avelingen
Werkt op bedrijventerrein Avelingen
Gorinchem
Hardinxveld-Giessendam
Schelluinen
Sleeuwijk
Werkendam
Ergens anders
< 16 jaar
16 - 25 jaar
26 - 35 jaar
> 35 jaar
Resultaten deelnemers t/m 35 jaar
76% 24%
Wist je dat we in en rond Gorinchem hard aan de slag zijn om meer duurzame elektriciteit op te wekken, om zo CO2-uitstoot te verminderen?
80% 20%
Wist je dat bij Avelingen verkend wordt of daar windmolens kunnen komen? (het is dus nog niet zeker dat ze er komen)
54% 46%
Wist je dat de mening van jongeren daarbij belangrijk is en meetelt?
83% 17%
Wist je dat we, ondanks besparen, met z'n allen steeds meer elektriciteit verbruiken?
89% 11
Ik vind het belangrijk dat ik kan meedenken over het windpark
68% 32%
Ik vind het belangrijk dat inwoners kunnen meeprofiteren van de financiële opbrengsten van een mogelijk windpark
39% 61%
Ik ben sowieso tegen windmolens
67% 33%
Ik maak mij zorgen over klimaatverandering
72% 28%
Ik vind het belangrijk dat er meer duurzame energie wordt opgewekt (in NL en ook in mijn regio)
26% 74%
Het maakt mij niet zo veel uit of er windmolens komen bij Avelingen (4 tot 6 stuks)
23% 77%
Ik vind het belangrijk dat er windmolens komen bij Avelingen (4 tot 6 stuks)
74% 26%
Vind je het een probleem als je de windmolens soms zou horen?
65% 35%
Vind je het een probleem als je soms slagschaduw van de windmolens ervaart?
27% 73%
Ik vind het niet erg als het beeld van het landschap bij Avelingen gaat veranderen door windmolens
77% 23%
Maak je je zorgen dat windmolens hier impact hebben op natuur?
63% 37%
Vind je windmolens bij een industrieterrein een goed idee?
57% 43%
Vind je het erg als je windmolens ziet in de verte?
65% 35%
Stel dat ze er komen, wat heb je dan liever?[A] 4 grote OF [B} 6 kleinere windmolens?
27% 73%
Als windmolens stilgezet kunnen worden zodat je geen last hebt van slagschaduw, vind ik windmolens geen probleem
32% 68%
Windmolens vlakbij een historische stad zoals Gorinchem vind ik prima
33% 67%
Ik vind de komst van windmolens bij Avelingen onder voorwaarden acceptabel
« swipocratie »